

Súd: Najvyšší súd SR  
Spisová značka: 4Cdo/68/2019  
Identifikačné číslo spisu: 5617206288  
Dátum vydania rozhodnutia: 29.01.2020  
Meno a priezvisko: JUDr. Gabriela Klenková  
Funkcia: sudca  
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:5617206288.1

## UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne Obce Svätý Kríž, so sídlom v Svätom Kríži 152, IČO: 00 315 508, zastúpenej JUDr. Romanom Škerlíkom, advokátom so sídlom v Spišskej Novej Vsi, Letná 61, proti žalovanému I. D., bývajúcemu v H., zastúpenému JUDr. Jurajom Ďurajdom, advokátom so sídlom v Žiline, Kukučínova 12, o zaplatenie 84 699,89 eura, vedenom na Okresnom súde Liptovský Mikuláš pod sp.zn. 4 C 30/2017, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 31. júla 2018 sp.zn. 11 Co 168/2018 takto

### rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok Krajského súdu v Žiline z 31. júla 2018 sp.zn. 11 Co 168/2018, rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš z 11. januára 2018 sp.zn. 4 C 30/2017 a vracia vec Okresnému súdu Liptovský Mikuláš na ďalšie konanie.

### Odôvodnenie

1. Okresný súd Liptovský Mikuláš (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 11. januára 2018 č.k. 4 C 30/2017-231 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni 84 699,89 eur do 15 dní od právoplatnosti rozsudku spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,5 % zo sumy 84 699,89 eura od 11. októbra 2011 do zaplatenia. Žalobkyni priznal náhradu trov konania v plnom rozsahu.

V odôvodnení uviedol, že na základe vykonaného dokazovania mal za preukázané, že žalovaný zodpovedá žalobkyni za vzniknutú škodu, ktorú jej spôsobil tým, že neoprávnene poberal plat starostu obce, za čo bol právoplatne uznaný vinným z pokračovacieho zločinu podvodu podľa § 221 ods.1 a 3 písm. a) Trestného zákona, a to rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš z 27. júna 2016 sp.zn. 3 T 10/2016 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline z 1. júna 2017 sp.zn. 3 To 117/2016, v ktorej časti čo do uznania viny nadobudol právoplatnosť 27. júna 2016. Konštatoval, že bol viazaný nielen tým, kto sa dopustil protiprávneho konania, t.j. otázkou viny a trestu, ale aj ďalšími skutočnosťami, ktoré boli podmienkou odsúdenia obžalovaného, teda aj vznikom škody a jej ustálenou minimálnou výškou. K námietkam žalovaného uviedol, že žalobný návrh bol dostatočne určitý a zrozumiteľný, pričom základ nároku žalobkyne bol ustálený vo výroku trestného rozsudku, ktorým je civilný súd viazaný v zmysle § 193 Civilného sporového poriadku (ďalej len „C.s.p.“). K vznesenej námietke premlčania uplatneného nároku na náhradu škody v zmysle § 100, § 106 ods. 1.2 Občianskeho zákonníka poukázal na to, že

žalobkyňa sa dozvedela o tom, kto za škodu zodpovedá a v akej výške, nadobudnutím právoplatnosti rozsudku súdu, ktorým bol žalovaný uznaný vinným zo zavineného protiprávneho konania, t.j. 27. júna 2016, od ktorej doby začala plynúť subjektívna premlčacia 2-ročná lehota, počas plynutia ktorej žalobkyňa podala predmetnú žalobu. Neuplynula ani 10-ročná objektívna premlčacia lehota, ktorá navyše podľa § 112 Občianskeho zákonníka spočívala od uplatnenia nároku na náhradu škody v rámci trestného konania počas jeho celého trvania, opätovne začala plynúť od nadobudnutia právoplatnosti odsudzujúceho trestného rozsudku, t.j. od 27. júna 2016. Uplatnený nárok právne posúdil ako nárok na náhradu škody v zmysle § 420, § 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka a žalobe v celom rozsahu vyhovel, vrátane uplatneného 9,5% úroku z omeškania od 11. októbra 2011 do zaplatenia zo sumy 84 699,89 eura, ktorý priznal v súlade s § 517 ods. 1,2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3, §10c Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Súčasne uložil žalovanému zaplatiť aj úroky z omeškania odo dňa nasledujúceho po dni konca obdobia, za ktoré žalovaný neoprávnené poberal plat starostu do zaplatenia.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 C.s.p.

2. Krajský súd v Žiline (ďalej len „odvolací súd“) na základe podaného odvolania žalovaným, rozsudkom z 31. júla 2018 sp.zn. 11 Co 168/2018 napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie vo vyhovujúcom výroku o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobkyňi 84 699,89 eura, potvrdil. Vo výroku o úrok z omeškania vo výške 9,5 % zo sumy 84 699,89 eura a vo výroku o trovách konania napadnuté rozhodnutie zrušil a v rozsahu zrušenia vrátil vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Odvolací súd uviedol, že žaloba obsahuje všetky náležitosti požadované Civilným sporovým poriadkom a súd prvej inštancie vykonal vo veci dostatočné dokazovanie a žalovanému bol vytvorený dostatočný priestor pre uplatnenie jeho procesných práv, pričom žalovaný túto možnosť aj využil. Ďalej konštatoval, že ak okresný súd v trestnej veci právoplatne rozhodol o tom, že žalovaný spáchal pokračovací prečin poškodzovania cudzích práv, (poznámka už nie je trestný čin podvodu ako to uviedol súd prvej inštancie), potom závažnosť jeho rozsudku pre súdy v civilnom konaní znamená aj závažnosť v otázke existencie zavineného protiprávneho konania žalovaného, vzniku škody a jej následku a príčinnej súvislosti medzi nimi. K výške škody odvolací súd uznal, že v zmysle judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (R 22/1979) je civilný súd viazaný výrokom, nie odôvodnením trestného rozhodnutia, na druhej strane si civilný súd rozhodujúci o nároku poškodeného na náhradu škody môže urobiť úsudok o výške škody v rozsahu odlišnom, než vyplýva z právoplatne skončeného trestného konania, len v tých prípadoch, keď škoda nie je pojmovým znakom skutkovej podstaty trestného činu. Uzavrel, že v danom spore bolo možné prijať ten právny záver o rozsahu viazanosti civilného súdu rozsudkom trestného súdu, na ktorom súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie. V súvislosti s premlčacou lehotou odvolací súd uviedol, že subjektívna premlčacia lehota začala žalobkyňi plynúť okamihom doručenia uznesenia o vznesení obvinenia žalobkyňi, t.j. 14. februára 2013, pretože sa vtedy preukázateľne dozvedela nielen o škode, ale aj o tom, kto za vzniknutú škodu zodpovedá. Zároveň dospel k záveru, že uplatnením náhrady škody v prebiehajúcom trestnom konaní žalobkyňou ako poškodenou (v konaní riadne pokračovala, zotrvala v uplatňovaní náhrady škody) a 22. marca 2013 začala premlčacia lehota pre uplatnenie nároku spočívať. Táto jej začala opätovne plynúť až po skončení trestného konania, k čomu došlo 27. júna 2017. Odvolací súd preto uzavrel, že žaloba na náhradu škody podaná 4. septembra 2017, bola podaná včas, t.j. ešte pred uplynutím premlčacej lehoty. Vyhovujúci výrok o uložení povinnosti žalovanému zaplatiť 84 699,89 eura odvolací súd potvrdil ako vecne správny v zmysle § 387 ods. 1 C.s.p.

Výrok o príslušenstve pohľadávky a súvisiaci výrok o trovách konania zrušil z dôvodu nepreskúmateľnosti (§ 389 písm. b) C.s.p.) a v rozsahu zrušenia vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalovaný, ktorého prípustnosť a dôvodnosť vyvodzoval z § 421 ods. 1 písm. a) C.s.p., keďže podľa jeho názoru rozhodnutie odvolacieho súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Zároveň uplatnil dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) C.s.p. Namietal nesprávnu interpretáciu nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) sp.zn. I. ÚS 269/2011 odvolacím súdom, z ktorého vyplýva, že len v tých prípadoch, keď škoda

nie je pojmovým znakom skutkovej podstaty trestného činu, si môže civilný súd rozhodujúci o nároku poškodeného na náhradu škody urobiť úsudok o výške škody v rozsahu odlišnom, než vyplýva z právoplatne skončeného trestného konania, resp. môže ísť o prípady, keď v úvahu prichádza spoluzavinenie inej osoby na vzniku škody. Poukázal na inú rozhodovaciu prax súdov, ako aj na rozhodnutie najvyššieho súdu zo 17. mája 2012 sp.zn. Obdo 41/2011, ako aj na § 193 C.s.p. s tým, že v konaní o náhradu škody sú súdy viazané existenciou nároku na náhradu škody. Jej výšku je potrebné v každom jednotlivom prípade skúmať, lebo výška škody v trestnom konaní nie je riadne zistená. Vzhľadom k tomu, že súdy v civilnom konaní nevykonali dokazovanie ohľadom výšky uplatnenej škody, ktorú žalovaný namietal, išlo o nesprávny procesný postup znemožňujúci žalovanému uskutočňovať jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. K vznesenej námietke premlčania žalovaný uviedol, že škoda uplatnená žalobkyňou sa skladá z viacerých čiastkových súm, pre ktoré platia samostatné premlčacie lehoty, s tým, že žalobkyňa si ani neuplatnila náhradu škody v trestnom konaní riadne a včas, keďže z uplatneného nároku musí byť zrejmé, kto si nárok uplatňuje, v akej výške a z akého dôvodu, pričom nestačí iba odkaz na listiny. Ďalej poukázal na to, že žalobkyňa si nárok na náhradu škody riadne a procesne správne uplatnila až v roku 2015, a teda právo na náhradu škody sa v plnom rozsahu premlčalo. Súčasne uviedol, že žalobkyňa musela mať vedomosť o tom, kto danú škodu spáchal a akú škodu spôsobil už v okamihu, kedy žalovanému zanikol mandát, resp. v čase podania trestného oznámenia (17. júla 2012). Navrhol napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie.

4. Žalobkyňa vo vyjadrení k dovolaniu uviedla, že dovolateľ riadne neodôvodnil podané dovolanie, keď neuviedol žiadnu procesnú vadu podľa § 420 písm. f) C.s.p., zakladajúcu porušenie jeho procesných práv. Rovnako neboli splnené podmienky prípustnosti a dôvodnosti dovolania podľa § 421 ods.1 písm. a) C.s.p. Konštatovala, že odvolací súd v odôvodnení rozhodnutia správne uviedol, že súdy sú viazané odsudzujúcim rozsudkom vo vzťahu ku všetkým skutočnostiam, ktoré boli podmienkou odsúdenia a súdom boli zistené. Pokiaľ bola škoda pojmovým znakom trestného činu, zo spáchania ktorého bol žalovaný uznaný za vinného a právoplatne odsúdený, civilný súd je viazaný takýmto odsudzujúcim rozsudkom v celom rozsahu, teda aj čo do výšky škody. Vo vzťahu k premlčaniu práva na náhradu škody uviedla, že odvolací súd správne stotožnil začatie plynutia objektívnej premlčacej doby k okamihu, kedy došlo k završeniu konania obvineného, a zároveň správne posúdil otázku začatia plynutia subjektívnej premlčacej doby. Navrhla dovolanie žalovaného odmietnuť, prípadne zamietnuť. Uplatnila si náhradu trov dovolacieho konania.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolací súd“) príslušný na rozhodnutie o dovolaní (§ 35 C.s.p.) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 C.s.p.) strana sporu, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.), bez nariadenia pojednávania (§ 443 C.s.p.) po preskúmaní, či dovolanie obsahuje zákonom predpísané náležitosti (§ 428 C.s.p.) a či sú splnené podmienky podľa § 429 C.s.p., dospel k záveru, že dovolanie je prípustné a zároveň aj dôvodné.

6. Podľa § 419 C.s.p. proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 C.s.p.

7. Podľa § 420 písm. f) C.s.p. dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Podľa § 421 ods. 1 písm. a) C.s.p. dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

9. Podľa § 431 C.s.p. dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k

vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

10. Podľa § 432 C.s.p. dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

11. Podľa § 440 C.s.p. dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný. Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní.

12. Podstata práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky (napr. rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. I. ÚS 26/94). Pod porušením práva na spravodlivý proces (vo všeobecnosti) treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkom konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré im práva úprava priznáva za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov. Pod nesprávnym procesným postupom súdu treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa znemožnila strane realizácia tých procesných práv, ktoré majú slúžiť na ochranu a obranu jeho práv a záujmov v tom-ktorom konaní, pričom miera tohto porušenia znamená porušenie práva na spravodlivý proces.

Do práva na spravodlivý proces sa premieta aj zásada voľného hodnotenia dôkazov, ktorá síce nie je výslovne upravená v ústavnom poriadku, ale má svoj ústavnoprávny rozmer, lebo vyplýva z princípu nezávislosti súdov a sudcov (čl. 46 ústavy). Táto zásada znamená, že záver, ktorý si sudca urobí o vykonaných dôkazoch z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie, je vecou jeho vnútorného presvedčenia a jeho logického myšlienkového postupu. Porušením práva na spravodlivý proces je nesporne aj situácia, ktorá nerešpektuje pravidlá vymedzujúce proces vyhľadávania, vykonávania a hodnotenia dôkazov, kedy v hodnotení skutkových zistení absentuje určitá časť skutočností, ktorá vyšla najavo, alebo boli kvalifikovane namietané, ale nižšie súdy ich právne nezhodnotili v celom súhrne posudzovaných skutkových okolností bez toho, aby dostatočným spôsobom odôvodnili ich irelevantnosť.

13. V preskúmvanej veci podstatnou a rozhodnou pre posúdenie dôvodnosti podaného dovolania bola otázka existencie a výšky škody, ako aj vznesená námietka premlčania žalovaným, z dôvodu posúdenia včasnosti uplatneného nároku na náhradu škody. Výrok rozhodnutia o tom, že bol spáchaný trestný čin, nerieši rozsah a výšku škody ani vtedy, ak je odškodniteľná ujma pojmovým znakom trestného činu. Súd v civilnom sporovom konaní teda nie je viazaný v zmysle ust. §193 C.s.p výškou škody (R 22/1979, s. 196/494 Zbierka súdnych rozhodnutí a stanovísk), súd si musí urobiť o výške škody vlastný zodpovedný záver podložený úplným zistením skutkového stavu veci.

Z obsahu žalobného návrhu vyplýva, že žalobca navrhol vykonať dôkaz pripojením trestného spisu Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp.zn. 3T10/2016 z dôvodu, že uplatnený nárok v sume 84 699,89 eura vyplýva iba z výsledkov trestného konania. Súd prvej inštancie navrhovaný dôkaz zrejme nevykonával, lebo táto skutočnosť nevyplýva z obsahu spisu, i napriek tomu, že v odôvodnení rozhodnutia z obsahu trestného spisu vychádzal.

Výkonávanie dôkazu celým spisom súhrne však nie je správne, lebo potom nemožno posúdiť, ktorý z konkrétnych dôkazných prostriedkov z trestného spisu súd využil, keď nedošlo k tomu, že by bol v civilnom sporovom konaní čítaný alebo oznamovaný obsah celého spisu. Ak návrhy žalovaného na zistenie skutkového stavu týkajúceho sa výšky škody zamietol bez toho, aby v odôvodnení rozhodnutia náležite odôvodnil, prečo nevykonával navrhnuté dôkazy (§ 220 ods.2 C.s.p.), porušil právo žalovaného na spravodlivý proces v zmysle ust. § 420 písm. f) C.s.p.

14. Súd prvej inštancie pri posudzovaní vznesenej námietky premlčania, a teda včasnosti uplatneného nároku vychádzal z toho, že žalobkyňa sa o tom, kto za škodu zodpovedá a v akej výške dozvedel nadobudnutím právoplatnosti rozsudku súdu, ktorým bol žalovaný uznaný vinným zo zavineného protiprávneho konania dňom 27. júna 2016, od ktorej doby začala plynúť subjektívna premlčacia

dvojročná lehota (§ 106 Občianskeho zákonníka) a žaloba bola podaná 4. septembra 2017. K otázke spočívania premlčacej lehoty v zmysle § 112 Občianskeho zákonníka súd prvej inštancie uviedol, že žalobkyňa ako poškodená prostredníctvom svojej zástupkyne nárok na náhradu škody uplatnila vo výške uvedenej v uznesení o vznesení obvinenia dňa 22. marca 2013. Odvolací súd v napadnutom rozhodnutí za začiatok plynutia premlčacej lehoty považoval deň, kedy žalovanému zanikol mandát starostu, resp. kedy prestal poberať plat starostu, t.j. 10. októbra 2011, teda odo dňa nasledujúceho začala plynúť objektívna premlčacia lehota. Trestné oznámenie bolo žalobkyňou podané 17. júla 2012 a k vzneseniu obvinenia žalovaného došlo 6. februára 2013, ktoré uznesenie bolo žalobkyni doručené 14. februára 2013. Z obsahu spisu vyplýva, že odvolací súd opäť súhrnne vychádzal z obsahu trestného spisu Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp.zn. 3T 10/2016, ktorý pripojil a následne vylúčil pre iné konanie (č.l. 308 spisu), bez upresnenia, čo všetko bolo zo spisu konštatované. Vznesená námietka premlčania žalovaným tak bola síce nižšími súdmi posúdená rozdielne, ale s rovnakým výsledkom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody v civilnom sporovom konaní, vychádza síce v otázke riadneho uplatnenia nároku na náhradu škody v adhéznom konaní predovšetkým z rozhodnutí vydaných v trestnom konaní, ale nie je však nimi/ani postupom súdu v trestnom konaní k otázke nároku na náhradu škody viazaný pri posudzovaní otázky premlčania nároku.

15. Dovolací súd po vykonaní dovolacieho prieskumu z hľadiska prípustnosti dovolania tak dospel k záveru, že uplatnený dovolací dôvod v zmysle § 420 písm. f) C.s.p. je daný, lebo súd prvej inštancie bez toho, aby náležite zistil, kedy došlo k uplatneniu nároku na náhradu škody v trestnom konaní a následne sa vysporiadal so vznesenou námietkou premlčania, vo veci samej rozhodol a žalobe bez ďalšieho vyhovel. Tieto rozhodné skutkové okolnosti nevyplývajú ani z obsahu žalobného návrhu. Navyše žalovaným vznesené námietky k špecifikácii uplatneného nároku, jeho výšky nepovažoval za relevantné, navrhnuté dôkazy nevykonal, ani v odôvodnení rozhodnutia neuviedol prečo ich nevykonal (§ 220 ods. 2 C.s.p.). Odvolací súd stanovil okamih začiatku plynutia premlčacej lehoty odlišne, i napriek tomu, že bol viazaný zisteným skutkovým stavom súdom prvej inštancie (§ 383 C.s.p.). Hodnotenie dokazovania síce vykonáva aj odvolací súd, ale pokiaľ sa chce odchyliť od hodnotenia uskutočneného súdom prvej inštancie, musí zopakovať dokazovanie v potrebnom rozsahu alebo vykonať nové dôkazy.

16. Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, ako aj ústavného súdu, vyplýva, že nie na každý argument strany, teda aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia; ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - A, s. 12, § 29, Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - B, Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998). Ústavný súd vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (napr. rozhodnutia ústavného súdu sp.zn. IV. ÚS 115/03, III. ÚS 119/03-30). Vecná spojitosť odôvodnenia rozhodnutia s princípom práva na spravodlivý proces garantuje každému účastníkovi konania, že vydaný rozsudok musí spĺňať limity zrozumiteľného, určitého a logicky odôvodneného rozsudku.

17. Podľa názoru dovolacieho súdu postupom súdu prvej inštancie, ako aj odvolacieho súdu, došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces zaručeného čl.6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len dohovoru), v ktorom je implikované právo na súdnu ochranu zaručené čl. 46 a nasl. ústavy tým, že sudy nižšieho stupňa si náležite neujasnili, akého trestného činu sa žalovaný dopustil (podvod alebo poškodzovanie cudzích práv), vznik škody, jej výšku, ako aj okamih začiatku plynutia premlčacej lehoty, v dôsledku čoho neúplne zistili skutkový stav veci, rozhodný pre posúdenie dôvodnosti žalobou uplatneného nároku, ako aj vznesenej námietky premlčania pri uplatnenom nároku na náhradu škody najmenej vo výške 84 699,89 eura, ktorá mala vzniknúť z titulu vyplateného platu žalovanému ako starostovi obce za obdobie od roku 2006 do 10. októbra 2011, kedy sa žalovaný vzdal mandátu starostu. Takýmto postupom súdov došlo k porušeniu procesných práv žalovaného v takej miere, že uplatnený dovolací dôvod v zmysle § 420 písm. f) C.s.p. je dôvodný.

18. Druhým uplatneným dovolacím dôvodom žalovaným bol namietaný odklon od rozhodovacej praxe dovolacieho súdu z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia, a to viazanosti súdu odsudzujúcim rozsudkom. Ustálená rozhodovacia prax je vytváraná najvyššími súdnymi autoritami. Rozhodovanie v

súlade s ustálenou súdnou praxou je naplnením požiadavky spravodlivého procesu a princípu rovnosti a právnej istoty vyplývajúcich z čl. 1 ods.1 ústavy, ako aj čl. 2 ods. 2 Základných princípov C.s.p. Sporové strany totiž legitímne očakávajú, že ich spor bude rozhodnutý za obdobnej skutkovej a právnej situácie rovnakým spôsobom, a to najmä v situácii, ak v podobnej veci existujú publikované rozhodnutia, ktoré boli zverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky.

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

19. Žalovaný poukázal na doterajšiu rozhodovaciu prax dovolacieho súdu, týkajúcu sa viazanosti súdov rozhodujúcich o žalobách na náhradu škody, iba výrokom o vine a o treste (§ 193 C.s.p.), ako aj na publikované rozhodnutia pod R47/1954, R27/1977, R22/1979. Dovolací súd súhlasí s jeho názorom, že medzi výškou škody uplatnenou v adhéznom konaní a výškou škody rozhodujúcou pre posúdenie trestnej povahy skutku, môže byť zásadný rozdiel. Pokiaľ z trestného rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš z 27. júna 2016 sp.zn. 3T10/2016 vo vzťahu k uplatnenému nároku vyplýva, že žalovaný ako starosta obce spôsobil škodu najmenej vo výške 84 699,89 eura, takéto vyjadrenie škody nemožno považovať za riadne kvantifikované, aj keď táto škoda má predstavovať plat starostu, ktorý žalovaný poberal v období od roku 2006 do 10. októbra 2011, ale bez zistenia, či žalovaný aj fakticky vykonával prácu starostu, za ktorú by mu patrila odmena.

20. Z týchto dôvodov dovolací súd považoval uplatnený dovolací dôvod neprávneho právneho posúdenia viazanosti súdov aj výškou škody uplatnenou v adhéznom konaní za dôvodný, a preto rozhodnutie súdu prvej inštancie, ako aj odvolacieho súdu, zrušil v zmysle § 449 ods. 1, 2 C.s.p., lebo nápravu nebolo možné dosiahnuť iba zrušením rozhodnutia odvolacieho súdu a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie (§ 450 C.s.p.).

21. V konaní o žalobách na náhradu škody je súd povinný i bez návrhu skúmať, či sú dané dôvody pre obmedzenie zodpovednosti žalovaného v dôsledku spoluzavinenia poškodeného (§ 441 Občianskeho zákonníka), prípadne pre porušenie povinností zo strany obce a jej orgánov (obecné zastupiteľstvo) hoci okolnosti tohto prípadu tomu zjavne nasvedčujú.

22. O nároku na náhradu trov dovolacieho konania bude rozhodnuté súdom prvej inštancie v zmysle § 453 ods. 3 C.s.p v spojení s § 438 ods. 1 a § 262 ods. 1 C.s.p.

23. Podľa § 455 C.s.p. ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu.

24. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0.

## **Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.